

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

De quinto gradu humilitatis, qui est, nolle ab hominibus honorari, &c. Cap.
6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

quem hæc consideratio solet parturire, vt se pusillum & imperfectum, & cæteris viliozem reputet, qui tanta in se mala cognoscit. Hunc monet Gregorius, vt interdum bona sua nesciat, ne propterea notitia eorum per superbiam eleuetur. Bona, inquit, nostra & ignorare sapienter, & scire aliquando vtiliter debemus. Ignoranda quidem sunt, ne infirmis nobis elationem præbeant; sed à perfectioribus scienda sunt, vt per deuotionem crescant. Tandem concludit omnia beneficia Dei, vt debita nostra, sicut re vera sunt, aspicere. Nam si quo plus habemus bonorum, eo amplius debitores sumus, merito quò meliores sumus, eò submissius de nobis sentimus, & omnibus tanquam pluribus debitis onerati, submittimur. Quisquis tibi, o Domine, inquit Augustinus, enumerat vera merita sua, quid tibi enumerat, nisi munerera tua? Et venerandus vir Ioannes Ruibrochius ait, eum, qui nunquam peccauit, aut minus peccauit, maiorem causam humilitatis habere, quam illum, qui magna peccata commisit: quia videlicet maiorum bonorum debitor est; quare debet se quasi maioribus obligationibus astricturn, magis submittere. Est, inquit, & alia præclarior humilitatis causa, quam ignorare non debemus. Intemetata namque Dei genitrix, gloriosa semper Virgo Maria, cum ab omni peccato sit præseruata, maiorem se humiliandi causam habet, quam beatissima Maria Magdalena, quæ sic diuina bonitate à peccatis liberata, sicut Virgo gloriosa ab ipsis præseruata fuit. Maius autem beneficium est, à vulneribus illæsum seruari, quam inflicta curare vulnera. Itaque præclarius est, & maiori dignum gratiarum actione, seruari à peccatis, quam de admissis consequi veniam. Quanto autem cumulatiora sunt in nos beneficia Dei, tanto & nos illi cum humilitate ac reuerentia gratias abundantiores agere sumus adstricti. Non solum de peccatis nobis misericorditer indultis, sed multò magis de iis quoque, in quæ incidere poteramus, nisi sua nos bonitate ipse custodisset; & non tantum de beneficiis iam collatis, sed de omnibus quoque bonis illis, quæ collaturus erat, nisi nostra hoc malitia præpedisset. Vnde si quis soletter aduertere velit, ex ipsis quoque virtutibus à Deo collatis, & ex Dei bonitate, quæ à profundiori ipsi ruina præseruauit, maiorem, præclarioremque humilitatis rationem, quam ex hoc, quòd lapsus à Deo veniam meruit, & indulgentiam habet, inuenitque. Hæc ille.] Omnia ergo hæc prospera, siue aduersa, siue bona, siue mala, nos ad hunc gradum humilitatis instigant: omnia nos ad hoc mittunt, vt nos minimos esse putemus. Quoniam pusillus est, qui semper peccatis & imperfectionibus vincitur; nec non & pusillus est, qui non ex se, sed ex dono gratiæ, & ex beneficiis quotidie susceptis, à maioribus malis seruatur. Minimus denique est, qui ex se nihil habet, & quicquid habet, gratis ab alio recipit; & beneficiis, quæ recipit, nunquam cumulatè respondet.

De quinto Gradu Humilitatis, qui est: Nol-
le ab hominibus honorari, &c.

CAPVT VI.

Vl se ipsum viliissimum ac minimum omnium existimat, quod quarto humilitatis gradu est consecutus, facile ad quintum adueniet, vt scilicet ab hominibus magni æstimari, honorari, aut laudari non velit. Honor enim, & laus

A magnis ac præclatis vitis debita est, qui perfectissima virtute eminent, qui egregijs operibus yacant, suæque auctoritate alios quali humeris sustentent. Quæ autem dementia esset, si homo proprio iudicio suo minimus omnium, ac nullius pretij existimatus, sibi eos honores, eaque laudes cuperet, quas non conuersatio iners, sed vita immaculata, & vtilissimis ac præstantissimis operibus occupata deposcit? Eugam honoris, ac laudis humanæ, in hoc quinto humilitatis gradu positam, ab ipso Magistro humilitatis accepimus, qui ad homines veniens, statim pauperem, secundum mundi gloriam, & vitam nullis caducis honoribus splendidam, sed despicabilem ac obscuram, elegit. Potuit ille quidem ex hominibus ditissimis, & qui tunc in mundo regnarent, nasci: potuit, regnum Israëliticum temporale, aut certè Pontificiam dignitatem obtinere, & exequi potuit, regum & Principum more, vitis nobilissimis & regali satellitio constipari. Potuit, sed noluit, & hæc omnia mundi magna contempsit, paupertatem autem, & infimum locum, & ignobilium societate amauit, vt sectatores suos tantæ humilitatis exemplo ad contemnendos honores, & fugiendas laudes adduceret. Semel, post satiata turbam quasi quinque millium hominum, sine paruulis ac mulieribus, in deserto, tanto percussæ miraculo gentes ille ipsum regem ac clamare voluerunt. Ipse autem quid fecit? Cum cognouisset, inquit Euangelista, quia venturi essent, vt raperent eum, & facerent eum regem, fugit iterum in montem ipse solus.] Noluit temporaliter regnare, & imperare hominibus, sed ministrare illis, vt superbiam illorum retunderet, qui de obtento honore ac mundi dignitate lætantur, & non parum moerent, cum in ordinem rediguntur. Qui profectò tam cæci esse solent, vt sibi persuadeant, se ad imperandum ac gubernandum fuisse natos, tempusque terere, quod non in amplissimo munere gerendo posuerint. Sed Christus, o superbe, aptus erat ad gubernandum, & ad munera reipublicæ Christianæ gerenda, nec à potioribus redemptionis nostræ muneribus imperio temporali distrahatur, & tamen noluit illud admittere, vt disceres, tuam cecitatem & elationem agnoscere, & te ab honorum desiderio subtrahere. Quare Gregorius bene ait: Sed quia idcirco in carne apparuit, vt non solum nos per passionem redimeret; verum etiam per conuersationem doceret, exempli se sequentibus præbens. rex fieri noluit: ad crucis verò patibulum sponte peruenit. Oblatam gloriam culminis fugit; penam probrosæ mortis appetit: vt membra eius videlicet discerent, mundi fauores fugere; terrores minimè timere; pro veritate, aduersa diligere; prospera, formidando declinare; quia & ista sæpe per tumorem cor inquinauit, & illa per dolorem purgant. In istis se animus erigit; in illis autem, etiam quando se exererat, sternit. In istis homo sui obliuiscitur; in illis verò ad sui memoriam, nolens etiam coactusque reuocatur. In istis sæpe & ante acta bona deperunt; in illis autem longi quoque temporis admitta terguntur. Nam plerumque aduersitatis magisterio, sub disciplina cor premitur, quod si ad regiminis culmen eruperit, in elatione protinus vsu gloriæ permutatur. Sic ille.] Iterum à quoniam laudatus est, sic eum interrogante: Magister bone, quid faciens vitam æternam possidebo? Statim autem laudationem reiecit. [Quid me dicis bonum? Nemo bonus nisi solus Deus.] Quæ sententia bonitatem naturalem, ac per essentiam (vt vocant) soli Deo tribuit, ac sibi non vt homini (sic enim erat bonus participatione) sed vt Deo conuenire monstrauit. Hoc verò factò, o homo, tuâ quoque leuitatem reprehendit, qui passim inanes laudes aucu-

Greg. lib. 4. in 7. Reg. ad c. 10.

August.

Ruibrochius lib. de quibusdam precipuis virt. ca. 10.

Item. 6. 11.

Gregor. 1. p. Pastor. 6. 3.

Luca 18. 18. 19.

pas, & ex his etiam, quæ non habes, ab hominibus effertur & prædicari curas. In quo quàm sis inanis, ostendis, qui vento pascaris, & mendacissimo hominum plausu te implere & satiare præsumis.

Hanc eandem viam omnes Sancti ac Deo dediti homines ingressi sunt, qui nec honores ambierunt, nec ab hominibus laudari curarunt. Lege ipsorum egregia facinora, ac historias de illorum vita scriptas euolue, & contemptum honoris ac laudis vanæ, in quo eminuerunt, admirabere. Quidam eorum, virtutes eximias, quibus præditi erant, absconderunt: alij, mirabilia, quæ patrabant, immo & stupenda miracula à Deo per ipsos facta, prout sibi fuit possibile, tacerunt: alij, à ciuitatibus, & regionibus, in quibus laudabantur, & honore afficiebantur, fugerunt: alij, delatos honores, & amplissimas dignitates recusarunt. Erat vitæ illorum dux, Saluator noster Christus, quem non verbo tantum, sed multò magis opere & veritate imitari gestiebant; & ideo quod ipse respuit, abiecerunt; & quod ipse voluit, nempe contemptum honoris & laudis, amplexi sunt. Nec se nimis coegerunt, vt honores spernerent; quoniam se indignos honore putantes, facile hanc mentem induebant, vt sibi non debita refutarent.

Quamuis autem humiles, laude & honore affici nolint, ex eo quòd se putent bono laudis & honoris indignos, tamen multa in honore humano reperiunt, propter quæ contemnendus sit, & ab homine sapiente, nihili reputandus. Honos namque, & laus ab hominibus delata, inanis est, nullaque veritate aut stabilitate desiderabilis. Honos iste non in honorato, sed in honorante est, nam est sententia de honorato concepta. Hæc autem sæpissime non veritati, sed vanæ existimationi nititur, & impuris honorantis affectibus roboratur. Si enim iste prædas & rapinas in pretio habeat, eos honore prosequitur, quos videt corpore robustos, neruis præualidos, & audacia ad diripiendum intrepidus. Si delicias amet, & carnis voluptates, laudat diuites, & rerum temporalium possessores, tanquam eos, qui pecunia, cui obediunt omnia, possunt, quæ delectent, mercari. Si curiositate pascatur, illos honore afficit, quos literatos, & sciolos, & loquaces nouit. Si superbia & ambitione tumeat, honorat publicis muneribus, & dignitate fulgentes. Quid dicam? Ipsi virtutis amatores sæpe suspiciunt magis, & honorant, non iustiores & sanctiores, sed quos vident esse magis suo ingenio & nature conformes. Ac tandem hic honos, istaque laus ab hominibus delata, non nos meliores facit, sed in nobis bonitatem, ob quam honoremur, supponit. Qua si careamus, eo ipso, quòd honoramur, contemptibiles efficiamur. Est enim indignum honorare, non aliud, quàm honore histionem, regis personam agentem, afficere. Non ergo honos, aut laus appetenda est, sed vera laudis & honoris causa. Quæ profectò non est alia quàm vera virtus, & conscientia immaculata, & hominis Deo fideliter seruientis vita non ficta. Vnde Augustinus ad quendam hæreticum verba faciens, ait: Senti de Augustino quicquid libet, sola me in oculis Dei conscientia non accuset. Et ad alium: Si autem non aurem solam percutit iracundia criminantis, verumtamen conscientiam mordet veritas criminis, quid mihi prodest, si me continuis laudibus totus mundus atrollat? Ita nec malam conscientiam sanat præconium laudantis, nec bonam vulnerat conuiciantis opprobrium.]Didicit hunc contemptum laudis humanæ Augustinus à Paulo dicente: Mihj autè pro minimo est, vt à vobis iudicer, aut ab humano die,

August.
lib. com.
Secund. c.
1. v. 6.
Idem lib.
3. 407.

1. Cor. 4.
3.

A Quis nam est, Paule, humanus dies? An naturalis lux, & ratio, quæ immensa Dei opera vult suæ capacitatis angustia concludere? An humanus intellectus, qui sine luce Dei fallitur, & occulta nequit aspicere? An dies huius vitæ, in quo homines, vt sibi videretur, res exculant, aut damnant, quo vique veniat dies Domini, qui non pro vanis hominum opinionibus, sed pro meritis omnia diiudicat? Hos omnes dies, ac vniuersa humana iudicia, pro minimo habet Paulus, & laudes, aut vituperationes ab hominibus prouenientes, pro nihilo ducit, quia scit, mentis virtutem, & conscientiam munditiam, non esse in signis honore afficientis, nec in ore laudantis, sed in assidua bonorum operum exercitatione iuste viuientis.

Nec solum laudes humanæ inanes sunt, verum & sunt adeò exiguæ, & angustæ, vt hac sola ratione essent aspernandæ. Nam breues terræ limites non transcendent, & in vno regno, aut vna Prouincia à paucis deferuntur: & laude digni ab his paucis non semper, sed ad modicum tempus laudantur. Noui ego quendam, ad cuius conciones magna hominū turba confluebat, qui eo die, quo ad populū eximio plausu verba fecerat, post tertiam noctis horam, quando homines se fomno dare cōsueuerunt, ita secū cogitabat: Erit ne aliquis nunc in tota vrbe, qui mei sermonis recordetur? Certè nullus. Si ita est, quòd iam mei recordatio apud omnes istos cessauit, vanum erit, ex tanto labore tam breuem laudem querere, & etiam ad veram laudem, quæ ex Deo est, & nunquam desinituram, non tota mentis contentione festinare. Sed hæc angustias honorum, & laudum humanarum, gratum erit ex ore ipsius sapientiæ, quam Boetius Seuerinus loquentem inducit, audire. At illa, inquit, at qui hoc vnum est, quòd præstantes quidem natura mētēs, sed nondum ad extremam manū virtutum perfectione perductas, allucere possit, gloriæ scilicet cupido, & optimorum in re publicam fama meritorum. Quæ quàm sit exilis, & torius ponderis vacua, sic confidera: omnem terræ ambitum (sicut astrologis demonstrationibus accepisti) ad cæli spacium, puncti cōstat obtinere rationem, id est, vt si ad cælestis globi magnitudinem conferatur, nihil spacij profus habere iudicetur. Huius igitur tam exiguæ in mundo regionis, quarta ferè portio est (sicut Ptolomæo probante didicisti) quæ à nobis cognitis animantibus incolatur. Huic quartæ, si quantum maria paludèque premunt, quantumque sit vasta regio distenditur, cogitatione subtraxeris, vix angustissima inhabitandi hominibus area relinquetur. In hoc igitur minimo puncti quodam puncto circum septi, atque conclusi, de peruulganda fama, de proferendo nomine cogitatis? At quid habet amplum magnificumque gloria tam angustis exiguisque limitibus arctata? Adde quòd hoc ipsum breuis habitaculi septum plures incolunt nationes, lingua, moribus, totius vitæ ratione distantes, ad quas cum difficultate itinerum, tum loquendi diueritate, tum commercij insolentiâ, non modò fama hominum singulorum, sed ne vrbium quidè peruenire queat. Etate deniq; Marci Tullij (sicut ipse quodam loco significat) nondum Caucasum montem Romanæ reipublicæ fama transcederet, & erat tunc adulta, Parthis etiam, cæterisque id locorū gentibus formidolosa. Vidēsne igitur quàm tæ angusta, quàm cōpressa gloria, quam dilatare ac propagare laboratis? An vbi Romani nominis transire fama nequit, Romani hominis gloria progredietur? Quid quòd diuersarum gentium mores inter se, atque instituta discordat, vt quòd apud alios laude, apud alios supplicio dignum iudicetur? Quo fit, vt si quem famæ prædicatio delectet, huic in plurimos populos nomen

Boet. lib.
2. de con.
4. p. 7.

proferre

proferre nullo modo conducatur. Erit igitur peruagata inter suos gloria quisque contentus, & intra vnius gentis terminos præclara fama immortalitas coarctabitur. Sed quam multos clarissimos suis temporibus viros, scriptorum inops deleuit obliuio? Quamquam quid ipsa scripta proficiunt, quæ cum suis auctoribus premit longior atque obscura vetustas? Vos verò immortalitatem vobis propagare videmini, cum futuri famam temporis cogitatis. Quod si ad æternitatis infinita spacia petrahes, quid habes, quod de nominis tui diuturnitate lateris? Vnius etenim mora momenti, si decem millibus conferatur annis, quoniam vtrumque spacium definitum est, minimam licet, habet tamen aliquam proportionem. At hic ipse numerus annorum, cuiusque quantumlibet multiplex ad interminabilem diuturnitatem, ne comparari quidem potest. Etenim finitis ad se inuicem fuerit quædam, infiniti verò, atque finiti nulla vnquam poterit esse collatio. Ita fit, vt quantumque prolixi temporis fama, si cum inexhausta æternitate cogitetur, non parua sed planè nulla esse videatur. Vos autem nisi ad populares auras inanè, que rumores rectè facere nescitis, & relicta conscientia virtutisque præstantia, de alienis præmia sermunculis postularis. Hactenus ille. Cuius verba, si attentè considerentur, satis euidenter aperiuunt quantæ sint humanorum honorum, ac laudum angustia; quorum cumulus in cor humanum iniectus, non magis, quam guttula aquæ, capacitatem maris, implebit. Esto ergo quòd mundi honos vetus sit, quia tamen exiguus est, à magnis animis, quales sunt animi humilium, debet despici: quia nunquam magnanimus exigua & vilia magni reputabit. Est autem humilis semper magnanimus; qui seipsum & omnia exigua despicit, & in solo Deo veræ magnitudinis, quam semper appetit, auctore confidit.

Est etiam res infamis & ignominie plena, honorem, ac laudem propter seipsum, aucupari. Quod quidem ipsum superbi & ambitiosi manifestant. Hi enim voce nunquam suis presentationibus honorem huius sæculi tanquam finem præfigunt, sed aut bonum reipublicæ, aut custodiam disciplinæ, aut occupationem talenti commissi sibi, aut alios honestos fines se desiderare prætendunt. Si autem dignam existimassent, ad honorem, aut laudem, tanquam ad finem respicere, hoc fateri non erubescerent. Discipuli sanè Domini cum de prælatione & honoribus disputassent, rubore suffusi sunt, quòd id Dominus cognouisset. Interrogabat eos, inquit Marcus, quid in via tractabatis? At illi tacebant: si quidem in via inter se disputauerant, quis eorum maior esset? Quare tacerent? nisi quia rem probrosam putarunt, de primatu contendisse, & ad prælationem aspirasse. Et in hoc sensu ego illud Ioannis Climaci dictum intelligo: Cenodoxia, id est inanis gloria, pro honore ministravit ignominiam, suis enim discipulis irata, confusionem illis maximam indixit. Quomodo ex inani gloria confusio & ignominia generatur? Ita quidem, quòd vanæ laudis, & honoris mundani cupidi, sæpe illa faciunt, ex quibus suum superbium desiderium detegitur, ob quod ab aliis tanquam elati & ambitiosi damnantur. Et contra verò, qui has hominum laudationes plaususque contemnunt, omnes in sui admirationem rapiunt. Sicut illa genere nobilissima, sed sanctitate multo nobilior & illustrior, Paula, de qua ait Hieronymus: quòd fugièdo gloriam, gloriam merebatur, quæ virtutem, quasi vmbra, sequitur, & appetitores sui deserens, appetit contemptores. Merito profectò laus sectatores suos fugit

A quali laudis & honoris indignos. Nam indignus est laude, qui laudem propter ipsam appetit, & non finem operum suorum in beneplacito Dei, atque in vera virtute, constituit. Hunc omnes detestantur, tanquam ordinis subuersorem, qui virtutum functiones in ipsam vanitatem intorquet; qui in ancillam sponse suæ (nam virtus sponsa est viri iusti, & laus virtutis ancilla) oculos impudicos iniicit: & qui, quod sibi quali in additamentum datur, optimam esse substantiam, propter quam virtus quærenda sit, dicit. Si vis ergo, o iuste, verè laudari, & honore affici, ab hac infamia te libera, quòd velis laudes honorisque conquirere. Hæc namque voluntas malam de te in cordibus aliorum opinionem generat, quòd superbia tumeas, & velis non tam studiosus esse, quam apparere, & non de veritate, sed de virtutis ostensione laudari. Potius ex humilitatis affectu à laudibus humanis absconde te ipsum, & in infimo loco constitue, vt inde ad celsiorem exalteris. Ne gloriosus appareas coram rege, nec tuam coram illo summo rege, qui omnibus præsidet, & vniuersa intuetur, aut sapientiam, aut virtutem ostentes: [& in loco magnatorum ne steteris,] nec eorum honorem, aut dignitatem habere procures. [Melius est enim, vt dicatur tibi, Ascende huc, quam vt humilieris coram principe.] Humiliaberis autem, si honorem tibi non debitum aut appetere aut captare præsumperis.

C Aliud quoque reperimus mundanorum honorum laudemque periculum, quòd dum honores ac laudes, quasi præmia sanctarum actionum, exquirimus, æternum præmium illis destinatum posthabemus. Er sicut diuiti epuloni dictum est: Fili recorde, quia recepisti bona in vita tua: ita his, qui honores quæserunt, dicitur: iam præmia vestrorum operum recepistis, non est cur aliud accipiendum expectetis. Er sanè alio loco honos, & laus humana à vanis hominibus experita, merces elemosynarum, & honorum operum, à Domino vocata est. [Amen dico vobis, ait, receperunt mercedem suam:] non quidem quia inanis laus condignum sit præmium bonarum actionum: sed quia ista ob vilem finem facta, viles & mala redduntur, & maius præmium non merentur. Misera est ergo illorum conditio, qui ex suis laboribus honorem quærunt, quoniam vili præmio sibi satisfieri concupiscunt. Qui enim pro virtute, quam agit, ait Gregorius; humanos fauores desiderat, tem magni meriti vili pretio venalem portat. Et vnde cæli regnum mereri potuit, inde nummum transitorij sermonis quærat. O nummum despicabilem, & nec respectu hominis dignum, quoniam si contempseris, ex tuis laboribus thesaurum cælestem reportasses. Sed quia aspernari non audes, & quasi dignam mercedem tuarum operationum assumis, eris instar scirpi, de quo inquit Iob: Humectus videtur antiquam veniat sol, & in ortu suo germen eius egreditur. Virebis enim, & florebis in conspectu hominum, antequam sol iustitiæ Christus ad iudicandum adueniat, & in ipso ortu operum tuorum, germia eorum, nempe hominum laudes, & acclamationes, habebis. [Super acerrum petrarum radices eius densabuntur, & inter lapides commorabitur.] Cogitationes tuas, quæ sunt veluti radices operum, ad acerrum petrarum mittes, quia ex hominibus factis & sterilibus, qui in petris signantur, humorem vanarum laudum suges, & in æstimatione, quam apud eos obtineas, morari concupisces. [Si absorberit eum de loco suo, negabit eum,

D
E

Pror. 25. 67.

Lucæ 16. 25.

Matth. 6. 23-5.

Gregor. 8. mor. c. 28.

Iob. 8. 16.

n. 17.

n. 18.

Marc. 9. 32.

Climac. grad. 21.

Hieron.

Matt. 23. 12.

& dicit: Non nouite. Cum Deus te à viuis subtraxerit, nequaquam te seruum agnoscat; dicitque, quod fatuus virginibus dixit: Amen dico vobis, nescio vos. Quia opera licet ex genere bona, accepta non habet, quæ præpostera intentio captanda laudis humane à sua bonitate deiecit. Est ergo vanus honor ex sancta conuersatione quæsitus, qui nos celestibus præmiis euacuat, & thesaurum illum, quem in æterna patria speramus, pro inani fauore & momentaneo commutat.

His & aliis rationibus solent viri iusti seipfos ad contemnendum honorem adducere. Et præcipua causa huius contemptus est, quia seipfos honore ac laude indignos existimant. Ad hunc sanctum affectum despiciendi honoris se adigunt, quia pro contempto habent, eos, qui verè & ex animo iter spiritus ingrediuntur, semper mundi honores, & hominum laudes fuisse aspernatos. Et sicut pauci sunt, qui se totos Deo consecrant, non iam religiosa professione, sed vita: ita pauci sunt, qui ad hunc gradum humilitatis perueniant. Nam, experientia teste, ait Laurentius Iustinianus, pauci reperiuntur numero in comparatione cæterorum, qui saltem naturali exagitatione impulsu, præesse potius non ambiant, quam subesse; laudari magis appetant, quam despici, atque plus concupiscant ab hominibus boni existimari, quam mali. Hos paucos tu, o amator humilitatis, imitaberis, & appetitum laudis honorisque frenabis. Si quid habueris, cui laus & honos debeatur, illud, si poteris, prudenter abscondes. Periculosum est, talentum ad laborandum abscondere, & in sudario ligare: at valde tutum est, causas accipiendi honoris & laudis occultare, & quemque se ab occasione elationis subtrahere. Moses sciens faciem suam radios lucis emitte ex consortio Domini, [posuit velamen super eam,] vt splendore radiis temperaret, & illud donum quasi absconditum possideret. Sic vir humilis dona sibi concessa, humilitatis velo cooperit, ne dum sunt sibi honoris & laudis causæ, sint etiam occasiones ruinae. Tege & tu splendorem tuum, occulta bona tua, ne ea fures, siue fauores humani, deprædentur. Si Deo placitum fuerit, ipse te manifestabit, ipse te è latebris extrahet, & super candelabrum ponet. Si autem ipse non dixerit: Ascende superius, caue ne ascendas, ne honores & laudationes iniquitas, quia eas fortassis diabolus tibi suppeditabit, vt pereas. Hoc ingenium humilium est se abscondere, & ex sola voluntate Domini, ipsos manifestantis, & ad honores euentis, velle honorari. Quare Gerson optimè ait: Verè humilis est, qui ex vera sui cognitione sibi vilescit. Hic se diuinis gratis indignum computat, hic laudes horret, proprias veluti insidiatrices, tollere volentes ipsum in altum, vt lapsu grauiore ruat. Propterea deicit se iugiter in terram suæ fragilitatis, pro vt de Anteo Gigante fingit fabula, cui ex casu suo in terram vires augebantur, sed in sublime leuatus ab Hercule strangulatus est. Hic se in omnem creaturam Dei peccasse fateretur, in cælum, & terram, & omnia, quæ in eis sunt. Nullam ergo flagellationem ab eis reicit, nullam læsionem, iniuriam nullam. Hic denique iudicia Dei magna, & occulta [velut rumentes super se fluctus] expauescit. Iam in his verbis audiisti radicem huius gradus, quem in ascensu humilitatis constituimus. Licet enim ad despiciendos honores, & laudes, prædictis rationibus moueri possimus, tamen verus humilis fauores humanos contemnit, & reicit, quia indignum illis se esse cognoscit. Cogitat se peccasse, cogitat, iniuriis, quibus Deum offendit, omnes etiam creaturas læsisse: cogitat, incomprensibilia esse iudicia Dei, qui non semel con-

Iusti. lib. de Humilit. c. 1.

Exod. 34. 33.

Luc. 14. 10.

Gerson. ser. in ca. na Domini. 2.

Iob. 33. 23.

A suevit nonnulla bona facta reprobatorum temporali prosperitate premiare, & eos à regno perpetuo reuicere. Rectum ergo putat, qui humilis est, honorem sibi non debitum non appetere, & vt æternum in cælis honorem habeat, temporalem honorem & inanam laudem despiciere.

De Sexto gradu Humilitatis, qui est de desiderare ab alijs contemni, & vilis haberi.

CAPVT VII.

MAGNUM & rarum est, honores non cupere, & laudes non appetere; sed multo maius atque sublimius, oppositum honorum & laudum, scilicet despicientias & vituperationes, optare. A quinto illo gradu ad hunc sextum ascendendum est; nec difficile erit tibi, si velut aquam bibisti iniquitatem, & aliquam notitiam tuæ scditatis habes, penam etiam iniquitati debitam, nempe contemptum ac vilipensionem, potare. Redemptor certe tuus hanc aquam contemptum & iniuriam, pro te potauit, & nimium desiderauit, vt te ad huiusmodi desiderium alliceret. De eo quippe scriptum est: Ponet in puluere os suum, si forte sit spes. Dabit percipienti se maxillam, saturabitur opprobrijs. Ille quidem, ait, præ abundantia humilitatis, de seipso submissè sentiet, & tanquam homo peccatis oneratus (& oneratus illis erit, sed alienis, non proprijs) nec oculos in cælum attollet, immò in terram se prosterner paratum ab omnibus conculcari. Id autem faciet, sperans quòd suo tempore exaltandus sit, & ad Patris dexteram collocandus. Non sibi sufficiens videbitur, contumelias & opprobria sustinere, sed præ desiderio contemptus, maxillas vltro percipientibus offeret, & tanquam maximam iniuriarum appetentiam habens, ad mensam eorum accumbens, se opprobrijs & despectibus satiabit. Et ipse Dominus per Isaiam ait: Corpus meum dedi percipientibus, & genas meas vellentibus, faciem meam non auerti ab increpantibus, & conspuentibus in me. Sponte, inquit, immo & libenter meipsum ad opprobria sustinenda disposui. Non me subtraxi, non me abscondi, sed præ desiderio contemptus me increpantibus & conspuentibus obtuli. Ab illo ergo hanc appetentiam vilipensionum discamus, nam opprobrium non modicum est, nos, discipulos eius qui opprobria dilexit, opprobria fugere, & contumelias detestari. Vnde Cyprianus hunc locum adducens ait: Et quisquam per ipsum nunc, atque in ipso viuens, extollere se audet, & superbire, immemor & factorum, quæ ille gessit, & mandatorum, quæ nobis vel per se, vel per Apostolos suos tradidit? Quod si non est maior domino suo seruus, qui Dominum sequuntur, humiles, & quieti, & taciturni vestigia eius imitentur. Desiderauit igitur Magister noster Christus despici, atque contemni, & lætitiæ signis ciuitatem, in qua passurus erat, intrauit. Ostendit & illis verbis: Baptismo habeo baptizari, & quomodo coactor vique dum perficiatur? Baptismum appellat mortem, cruciatum, alapas, sputa, contumelias, contemptus, iniurias: quia hæc omnia adueria & horribilia illi præ amoris magnitudine instar balnei erant, in quo ad fomcatum mergeretur. Arctabatur cor eius sanctissimum, & angustabatur contemptionum & iniuriarum desiderio, vt nos ad hæc desideranda concitaret, quorum præsidio nobis æterna gloria proueniat. Tanta Domini dignatio est, inquit Beda, vt infundenda nobis

Thom. 3. 29.

Isa. 50. 6.

Cypri. lib. 1. epist. 7. ad Rogatian.

Luc. 12. 50.

Beda lib.

De Humilitate Tom. II